

Betonfragmenter

Befinder man sig i Indre by i København, tager det ikke mere end 20 minutter på cykel at komme til Prøvestenen, hvor bare ét af Norreccos affaldsanlæg ligger. Bag de høje hegn åbner sig en verden, der betydeligt kontrasterer bylivet man lige er kommet fra; Et landskab af bjerge skabt af byggeaffald bærer spor af det, der en gang var og virker næsten poetisk. Her synes lyden af de store maskiner aldrig at falde helt til ro, resultatet af den evige tilføjelse af nyt affald. Især beton i forskellige fraktioner udgør en stor del af det bakkede landskab, og vidner om den betydelige procentdel, det udgør af Danmarks samlede bygge- og anlægsaffald årligt.

Set fra et miljøperspektiv er beton de seneste år kommet i et negativt lys på grund af dets høje CO₂-aftryk i fremstillingsprocessen og vanskelige genanvendelighed. Alligevel besidder materialet stor konstruktionsværdi og æstetisk kvalitet. Genbrug af beton eksisterer primært i nedknust form, som alternativ til grus til bærelag i asfaltveje. I nogle tilfælde genbruges hele betondæk, såfremt trykstyrke og kvalitet lever op til de nødvendige byggestandarder.

Men findes der andre muligheder for at genbruge de frasorterede betonfragmenter, som har mistet sin konstruktive værdi? Måske der findes potentiale i at viderebygge på den lange murertradition, hvor bærende facader og vægge sammensættes af mindre komponenter. Kan betonfragmenter udskæres til mindre byggesten og anvendes som mursten, og kan man undgå brug af jomfruelige råstoffer, hvis man blander sin mørtel med betontilslag i stedet for grus? Selvom en mur af beton umiddelbart ikke virker tiltalende for mange, kan denne tilgang potentielt medføre sin egen æstetik og åbne op for nye designmuligheder.

Betonfragmenter skåret til byggesten

- 1: Hulmur af byggesten fra betondækfragmenter
- 2: Sokkel af nedbrudt beton, kløvet
- 3: Kalkmørtel med tilslag af nedknust beton
- 4: Kalkpuds med tilslag af nedknust beton
- 5: Støbt betongulv med tilslag af nedknust beton
- 6: Afledning af regnvand
- 7: Kork som trykfast isolering
- 8: Kalk og korkbaseret trykfast isolering
- 9: Græsisolering

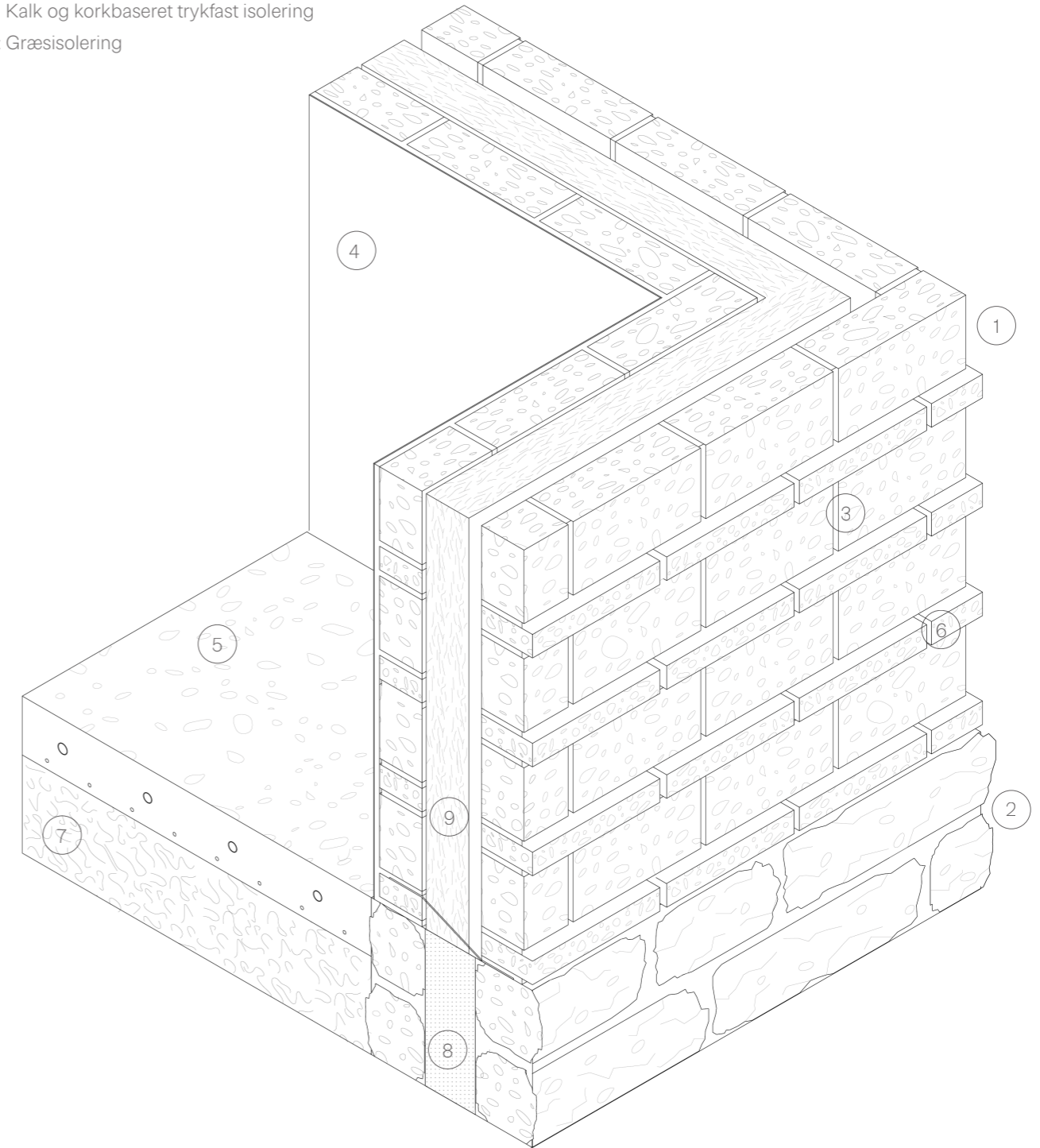

Illustration: Undersøgelse af hvordan beton kan genbruges hele vejen igennem et konventionelt byggeri og derved efterlade minimalt CO2-aftryk.

